

Til lovforslag nr. L 206. Betænkning afgivet af Det Energinpolitiske Udvalg den 24. maj 1995

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om statstilskud til dækning af udgifter til kuldioxidafgift i visse virksomheder med et stort energiforbrug

(Aftaler om energieffektivisering m.v.)

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har herunder stillet spørgsmål til miljø- og energiministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige og/eller mundtlige henvendelser fra:

BASF Vitaminfabrik A/S,
Dansk Erhvervsgartnerforening,
Diaf A/S,
Landbrugsraadet og
Aalborg Portland.

Der er af miljø- og energiministeren stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Miljø- og energiministeren har over for udvalget tilkendegivet, at han vil iværksætte en undersøgelse af mulighederne for som en forsøgsordning, at gartneribranchen på lovens område udarbejder og administrerer en samlet brancheaftale.

Miljø- og energiministeren vil inden 1. oktober 1995 fremlægge en redegørelse herom for udvalget.

Herefter indstiller *et mindretal* (Socialdemokratiets, Det Radikale Venstres og Centrum-Demokraternes medlemmer af udvalget) lov-

forslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et andet mindretal (Venstres og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling og vil stemme hverken for eller imod de stillede ændringsforslag ved 2. behandling.

Mindretallet indstiller hele lovpakken om de såkaldte grønne afgifter til forkastelse.

For det første er der tale om nye og højere skatter i et land, der i forvejen har et for højt skattetryk. For det andet ødelægges konkurrenceevnen i en række vigtige danske virksomheder og endog hele brancher til skade for produktion, eksport og beskæftigelse. For det tredje er pakken med sine varierende afgiftssatser, diverse tilskudsordninger og indbyggede forhandlinger med staten om aftaler udtryk for en rendyrket socialistisk planøkonomi.

Med pakkens vedtagelse skal den enkelte virksomhed for fremtiden have sine produktionsprocesser og investeringsplaner godkendt af staten med henblik på at få lavere afgifter. Godkendelsen er endda kun midlertidig, hvilket efterlader virksomheder i stor usikkerhed. For det fjerde vil lovpakken med sit forsøg på at skelne mellem tunge processer, lette processer, rumopvarmning, direkte og indirekte procesomkostninger samt tilskud efter et statsligt

Bet. o. lovf. vedr. dækning af udgifter til kuldioxidafgift m.v.

skøn alt i alt virke vilkårligt og tilfældigt for den enkelte virksomhed. Alle disse skadelige virkninger for samfundet skal ses i forhold til, at Danmarks miljømål kunne nås ad frivillighedens vej uden afgifter.

De mange ændringsforslag vil i visse tilfælde være udtryk for imødekommenhed i forhold til nogle virksomheder, men samtidig er der overhovedet ikke vist imødekommenhed over for andre virksomheder og brancher.

Hertil kommer, at mange virksomheder formentlig slet ikke har nået at få overblik over virkningerne, og deres ønsker har man således slet ikke kunnet tage stilling til.

På denne baggrund synes ændringsforslagene som helhed at være tilfældige og vil medvirke til, at hele lovpakken forskelsbehandler virksomheder og brancher.

På denne baggrund vil Venstre og Det Konservative Folkeparti undlade at stemme ved ændringsforslagene.

Et *tredje mindretal* (Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* og vil stemme hverken for eller imod de stillede ændringsforslag ved 2. behandling.

Mindretallet indstiller lovforslagene vedrørende grønne afgifter for erhverv til vedtagelse, fordi mindretallet opfatter forslagene som et fremskridt i indsatsen for at nå en reduktion i forureningen med kuldioxid og svovl. Men SF beklager stærkt, at regeringen har valgt at reducere sit oprindelige oplæg, så lovkomplekset ikke yder det planlagte bidrag til at nå målsætningen om en 20 pct.s reduktion af kuldioxidudslippet i år 2005.

SF deltog fra starten i politiske forhandlinger om afgiftspakken, forhandlinger som regeringen ensidigt afbrød, alene fordi Det Konservative Folkeparti og Venstre ikke længere ønskede at forhandle.

Dette brud indebærer, at mindretallet ikke kan tage noget samlet ansvar for pakkens udformning, og at mindretallet er frit stillet til senere at fremsætte forslag til forbedringer af pakken såvel i udformningen af de enkelte regler som forslag, der øger chancerne for at nå miljømålsætningen.

Regeringens ændringsforslag afspejler et ønske om at tage hensyn til de mange reaktioner, der er kommet fra virksomhederne. På en

række punkter er ændringerne velbegrundede, på andre punkter mere tvivlsomme. SF vil for at understrege, at detailudformningen alene sker på regeringens ansvar, undlade at stemme ved ændringsforslagene.

Et *fjerde mindretal* (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling, men vil stemme for de stillede ændringsforslag. Mindretallet konstaterer, at lovforslaget er den anden halvdel af regeringens samlede pakke med inførelse af nye grønne skatter. Med nærværende lovforslag bliver en del af provenuet fra de nye grønne skatter udbetalt igen. Regeringen har valgt en fremgangsmåde, hvor man vil opkræve grønne skatter fra alle og så med julemandsmentalitet uddele milde gaver til de virksomheder, som efter magthavernes opfattelse har en korrekt adfærd. Virksomhederne skal have tilskud til investeringer i energiforbedringer.

Det er efter mindretallets opfattelse en helt urimelig regulering af dansk erhvervsliv, som herved opstår. Fremskridtspartiet ønsker mindre statslig intervention i erhvervslivet, så alene af den grund vender Fremskridtspartiet sig imod forslaget. Lovforslaget er også med til at skabe en aldeles urimelig konkurrenceforvridning mellem virksomheder inden for samme brancher. Virksomhederne vil uforskyldt kunne havne i situationer, hvor de løber ind i kæmpe energiregninger. Nogle virksomheder har allerede i dag opfyldt de krav om rationaliseringer og miljøvenlig adfærd, som kan forventes. De kan derfor ikke opnå tilskud til yderligere energieffektiviseringer. De må blot betale de grønne skatter til den store statskasse og se konkurrenceevnen smuldre. Andre virksomheder har opført sig som »miljøsvin« og har derfor et stort investeringspotentiale. De vil derfor opnå stor refusion og stor energibesparelse. De får dermed foræret en konkurrencefordel. Atter andre virksomheder vil som følge af geografisk lokalisering være afskåret fra at benytte tilbud om fjernvarme eller naturgas. De vil f.eks. være henført til fortsat anvendelse af kul og må derfor påregne kæmpe regninger til såvel kuldioxid som svovldioxid helt uden mulighed for den adfærdregulering, som regeringen ønsker.

Fremskridtspartiet er tilhænger af, at vi i Danmark er sparsommelige med ressourcerne.

Derfor vil frivillige aftaler med virksomheder eller brancher være den bedste fremgangsmåde, men regeringen ønsker af ideologiske grunde at opnå total statslig kontrol med virksomhedernes energianvendelse. Regeringen ønsker tusinder af nye kommissærer ansat i det offentlige, som kan drive klappjagt på danske erhvervsvirksomheder.

Fremskridtspartiet kan kun håbe på, at regeringens levetid bliver kort, således at vi sammen med andre erhvervsvenlige partier kan få nærværende lovforslag ophævet igen. Fremskridtspartiet skal henvise til partiets betænkning bidrag til de øvrige lovforslag i regeringens miljøpakke og de gode saglige argumenter, der fremføres imod de nye miljøskatter.

Folketinget og udvalgene har ved behandlingen af lovforslagene fra regeringen fået klar og utvetydig dokumentation for, at disse love vil give anledning til stor skade på konkurrenceevnen, på beskæftigelsen og ikke mindst på dansk økonomi. Det paradoksale er så, at forslagene end ikke vil gavne miljøet. Danske forbrugere vil fortsat finde varer på hylderne i forretningerne. Det bliver produkter fremstillet i udlandet under miljøforhold, vi ikke kender til, men som meget vel kan være langt dårligere end de danske! Det eneste vi får ud af disse love er at eksportere velfærd til andre lande. Det vender Fremskridtspartiet sig imod.

Ændringsforslag

Af miljø- og energiministeren, tiltrådt af et mindretal (S, FP, RV og CD):

Til § 1

1) I den under nr. 1 foreslåede affattelse af § 1 affattes stk. 1 således:

»Der kan gives statstilskud til delvis dækning af udgifter til kuldioxidafgift i virksomheder, der er registreret efter merværdiafgiftsloven, og som indgår aftale med Energistyrelsen om at gennemføre energieffektiviseringer, hvis

- 1) virksomheden udfører en energiintensiv proces, der er optaget på det til enhver tid gældende bilag til lov om kuldioxidafgift af visse energiprodukter, eller
- 2) virksomhedens ikkertilbagebetalte kuldioxid- samt korrigerede rumopvarmnings- og svovldioxidafgifter efter fradrag af eventuelle tilskud, jf. nr. 1, samlet udgør over 3

pct. af dens refusionsgrundlag, beregnet ud fra værdien af virksomhedens salg m.v. med fradrag af værdien af virksomhedens indkøb m.v., dog mindst 10 pct. af virksomhedens salg m.v.«

2) I det under nr. 2 foreslåede § 1 a, stk. 1, og i § 1 b udgår »til virksomheder«, i § 1 b indsættes i 2. pkt. efter »afgiften«: »vedrørende det energiforbrug, der ikke er ydet tilskud til efter § 1 a.«

3) I den under nr. 2 foreslåede § 1 c indsættes efter »20.000 kr.«: », bortset fra væksthushusholdninger, jf. nr. 1 i det i § 1, stk. 1, nr. 1, nævnte bilag, hvor tilskuddet udbetales med det beløb, der overstiger 10.000 kr.«

4) Nr. 3 affattes således:

»3. I § 2, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »Ansøgning om«: »indgåelse eller tiltrædelse af aftale samt om tilsagn om«, i § 2, stk. 3, 2. pkt., ændres »§ 2, stk. 2,« til: »§ 2, stk. 1,«, og i § 2, stk. 4, 1. pkt., indsættes efter »til stede«: », herunder ved at aftalen ikke overholdes.«

Til § 2

5) I stk. 4 indsættes efter »1998-99«: », jf. dog § 1 c, for så vidt angår væksthushusholdninger.«

Bemærkninger

Til nr. 1

Ændringsforslaget indebærer, at virksomheder, der udfører energiintensive processer fra proceslisten, får mulighed for at indgå aftale om energieffektivisering af den del af virksomhedens energiforbrug, som ikke er omfattet af proceslisten, og for at modtage tilskud hertil efter satsen for de lettere processer.

Proceslistevirksomheder med et så stort energiforbrug, at reglerne om promsgrundlaget fortsat er opfyldte, efter at afgiftsbetalingen er blevet reduceret gennem tilskud til den tunge proces, kan dermed opnå afgiftstilskud efter satsen for de lettere processer i lighed med andre virksomheder, der opfylder promsgrundlaget, ved at indgå aftale om effektivisering af dette energiforbrug. Ændringen indebærer samtidig, at en proceslistevirksomhed vil kun-

ne vælge, hvorvidt den ønsker at indgå aftale vedrørende den tunge procesenergi alene, eller - under forudsætning af, at kravene vedrørende promsgrundlaget er opfyldt - vedrørende den tunge procesenergi til den lave kuldioxidafgiftssats og det øvrige forbrug til kuldioxidafgiften for de energilette processer, eller vedrørende hele det samlede forbrug til kuldioxidafgiften for de energilette processer.

En aftale, der indgås med en proceslistevirksomhed vedrørende det energiforbrug, som ligger ud over proceslisten, skal opfylde de regler, herunder krav til tilbagebetalingstider, som gælder for de øvrige virksomheder, der på promsgrundlaget indgår aftale efter § 1, stk. 1, nr. 2.

Ændringsforslaget har visse administrative og økonomiske konsekvenser, blandt andet på grund af behovet for kontrol af, at de pågældende proceslistevirksomheder overholder promsreglerne, samt ved at ændringen medfører en beskedent stigning i tilskudsgrundlaget. Det vurderes dog, at ændringsforslaget ikke medfører behov for ændringer i forhold til de med lovforslaget fremlagte skøn over administrative og økonomiske konsekvenser. Æn-

dringsforslaget vurderes ikke at have særlige miljømæssige konsekvenser, idet den begrænsning, ændringen medfører i afgiftsincitamentet til energibesparelser, modsvares af aftaler om effektiviseringer.

Til nr. 2

Ændringen er redaktionel.

Til nr. 3

Ændringsforslaget indebærer, at en række gartnerier, hvis afgiftsbetaling bliver mindre end 20.000 kr., men som er omfattet af den gældende ordning, også vil være omfattet fremover. Økonomisk og administrativt ventes ændringen at kunne holdes inden for rammerne i det oprindelige forslag.

Til nr. 4

Ændringen er redaktionel.

Til nr. 5

Ændringsforslaget er redaktionelt og er en følge af ændringsforslag nr. 1.

Martin Glerup (S) nfm. Henning Gjellerod (S) Erik Mortensen (S) Helge Mortensen (S)

Inger Bierbaum (S) Anni Svanholt (SF) Kristen Touborg (SF)

Elsebeth Gerner Nielsen (RV) Peter Duetoft (CD) Peter Hansen-Nord (V)

Knud Enggaard (V) Birgit Thye-Petersen (V) Jens Vibjerg (V) Eva Møller (KF)

Pernille Sams (KF) Niels J. Langkilde (KF) Kim Behnke (FP) fmd.

Enhedslisten havde ikke medlemmer i udvalget.